Útkomin lög.

Lög um sölu á fangelsinu í Húsavík, gefin út 28. september 1882, birt í Stjórnartíðindum 1882 A. 17, 90.—91. bls.

Stjórnarbrjef og auglýsingar.

1

10. jan.

Brjef landshöfðingja *til sýslumannsins í Skaptafellssýslu* **um hluta Austur-Skaptafellssýslu af styrk til eflingar búnaði.** — Í þóknanlegu brjefi, dagsettu 3. nóv. f. á., hafið þjer, herra sýslumaður, skýrt frá, að sýslunefndin í Austur-Skaptafellssýslu hafi lagt það til, að upphæð sú, 170 kr., er sýslu þessari var ætluð fyrir árið 1882 af þeim styrk, er í fjárlaganna 10. gr. C. 4. er veittur til eflingar búnaði, verði fyrst um sinn geymd, til þess að henni geti síðar orðið varið til búnaðarskólastofnunar, sem ráðgjörð hafi verið fyrir Austur-Skaptafellssýslu í sambandi við Múlasýslurnar, og hafið þjer jafnframt farið þess á leit, að fjenu verði komið á vöxtu, ef hin umrædda tillaga öðlist samþykki landshöfðingjans.

Út af þessu læt jeg ekki hjá líða þjónustusamlega að gefa yður til vitundar, að þar eð jeg verð að álíta, að hin umgetna tillaga sýslunefndarinnar ekki geti samrýmzt fjárlögunum, get jeg ekki veitt henni samþykki mitt.

Auglýsing.

2

10. jan.

Með því að 2. alþingismaður Skagfirðinga, landritari Jón Jónsson, er dáinn 4. þ m., er hjer með samkvæmt 27. gr. laga um kosningar til alþingis frá 14. september 1877 fyrirskipað, að kosning á alþingismanni fyrir Skagafjarðarsýslu um þingtíma þann, er Jón landritari Jónsson átti eptir, skuli fram fara fyrir 1. júní 1883.

Þetta er hjer með birt öllum hlutaðeigendum, og lagt fyrir kjörstjórnina í Skagafjarðarsýslu að undirbúa kosningu þessa og að stjórna henni samkvæmt fyrirmælum nefndra kosningarlaga.

Landshöfðinginn yfir Íslandi, Reykjavík 10. janúar 1883.

Í fjarveru landshöfðingja,

Bergur Thorberg

settur.

3

15. jan.

Brjef landshöfðingja *til prófastsins í Vestur-Skaptafellsprófastsdæmi* **um styrk til að stofna barnaskóla í Dyrhólahreppi.** — Samkvæmt ályktun á hjeraðsfundi, sem haldinn var á Leiðvelli 29. septembermán. f. á., hafið þjer, herra prófastur, farið þess á leit í brjefi, dagsettu 15. f. m., að veittur verði 1500 kr. styrkur til að stofna barnaskóla í Mýrdalsþingum og 500 kr. árlegur styrkur honum til viðurhalds, eður að samtals 2000 kr. verði veittar úr landssjóði til þessa augnamiðs af fje því, sem ætlað er í fjárlögunum fyrir árið 1882 til kirkju- og kennslumála, 13. gr. B, V.

Um leið og þess skal getið, að fje því, sem ætlað er í fjárlögunum 1882—83 til styrks handa barnaskólum fyrir árið 1882, þegar er öllu útbýtt, vil jeg tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar, að eptir þeim reglum, sem hingað til hefir verið fylgt, geta að eins þeir barnaskólar, sem þegar eru komnir á fót, orðið aðnjótandi styrks af fje því,

26. dag febrúarmánaðar 1883.

Reykjavík 1883. Einar Þórðarson.

3 15. jan. sem veitt er í fjárlögunum til barnaskóla, og getur því ekki komið til tals, að veita neinn styrk af þessu fje til að *stofna* barnaskóla í Dyrhólahreppi, nje heldur að veita neinn styrk til viðurhalds slíkum skóla, fyr en hann er kominn á fót og vissa er fengin fyrir, að hann njóti einnig annarar tillögu, er eigi sje minni en helmingur á móts við styrkinn úr landssjóði.

4 20. jan. **Brjef landshöfðingja** *til amtmannsins yfir norður- og austuramtinu* **um tilkall leiguliða til hluta úr rekahval.** — Með brjefi dagsettu 22. septembermán. f. á. hafið þjer, herra amtmaður, sent hingað skýrslur viðvíkjandi hval, er drepinn var á Loðmundarfirði 29. apríl s. á. í netlögum þjóðjarðarinnar Ness, og bera þessar skýrslur með sjer, að þegar hvalsins varð vart, var hann króaður inn í ísvök mjög nærri landi; fóru þá menn frá bænum Nesi og Neshjáleigu á bát út í vökina, komust milli hvalsins og íssins og fældu hann svo, að hann flúði inn á land, unz hann kenndi grunns, og var hann þá festur og drepinn og dreginn á land með næsta flóði; síðan var hvalurinn, að frádregnum einum þriðjungi í skurðarhlut, seldur eptir ráðstöfun hlutaðeiganda umboðsmanns við opinbert uppboð sem eign landssjóðsins fyrir hjer um bil 1500 kr., en nú hafa leiguliðarnir á Nesi og Neshjáleigu farið fram á, að þeim beri einhver ákveðinn hluti, að því er virðist einn þriðjungur, af hvalnum, og leitað um það úrskurðar landsstjórnarinnar. Um þetta efni hafið þjer, herra amtmaður, látið það álit yðar í ljósi, að hvalur þessi samkvæmt Jónsbókar rekabálki, 2. kap., sje eign landssjóðsins sem landeiganda, og að hlutaðeigandi leiguliðum, er samkvæmt leiguliðaskyldu sinni festu hvalinn, ekki beri meira af honum en 6 vættir, hálft hvort spik og rengi, en með því að hvalurinn að öllum líkindum hefði ekki náðst, þar sem svo er skýrt frá, að ísinn hafi rekið burt af firðinum daginn eptir hvaldrápið, ef leiguliðarnir hefðu ekki sýnt svo mikinn dugnað og atorku við að festa hann, hafið þjer lagt það til, að nefndum leiguliðum eða rjettum hlutaðeigendum verði gefinn kostur á að fá þriðjung hvalsins, sem eptir er þegar skurðarhlutinn er dreginn frá. Jafnframt hafið þjer lagt það til, að sú ráðstöfun hlutaðeigandi umboðsmanns, að hann hefir látið skurðarmenn hvalsins fá þriðjung hans í skurðarhlut, eins og venja sje í Múlasýslum, megi standa óhögguð.

Út af þessu skal yður, herra amtmaður, til vitundar gefið yður til leiðbeiningar og til þess að þjer birtið það hlutaðeigendum, að jeg eptir þeim skýrslum, sem þannig eru fram komnar, er yður samdóma um, að hvalur sá, sem hjer um ræðir, sje eign landssjóðsins, og að jeg þess vegna ekki sje mjer fært að láta af hendi neinn ákveðinn hluta af andvirði hvalsins, fram yfir festarhlut samkvæmt Jónsbókar landsleigubálki, 7. kap., til leiguliðanna á Nesi og Neshjáleigu, en með því að það á hinn bóginn er upplýst, að menn þeir, er unnu að hvaldrápinu, hafa sýnt í því mikinn dugnað og áræði, og líkur eru til, að það sje framgöngu þeirra að þakka, að hvalurinn náðist, virðist mjer sanngjarnt, að það sje látið ásannast af hálfu landeiganda, og mun þeim því, ef þeir fara þess á leit, verða veitt hæfileg þóknun fyrir frammistöðu þeirra eptir nánari uppástungu yðar, herra amtmaður. Að því er snertir þann þriðjung hvalsins, sem skurðarmenn hafa fengið, má eptir atvikum við svo búið standa.

5 20. jan. **Brjef landshöfðingja** *til amtmannsins yfir norður- og austuramtinu* **um landhlut í hval.** — Með brjefi dagsettu 21. septembermán. f. á. hafið þjer, herra amtmaður,